

Rabiesepidemin och vetenskapligt djurplågeri.

I veckor och månader har fruktan för rabiessmitta behärskat vårt samhälle och till hundraden stiger väl antalet af de hundar, hvilkas lif den kräfft.

Att djuren, då de springa lösa utan munkorg oskadliggöras, t. o. m. dödas, där ett infångande vöro förenadt med risk, måste ju ur synpunkten af människornas säkerhet betraktas som en naturlig åtgärd. Men man kan ej värja sig mot tanken att vid djurens aflifvande oegentligheter blifvit begångna, hvilka med god vilja kunnat undvikas.

Det är icke blott det att personer utan skjutskicklighet inlåtit sig på att på gatan skjuta djur, hvilka sedan lem-lästade med bortskjuten käk eller genomskjuten kropp fått krypa omkring för att söka skydd, utan ha äfven hundägare samvetslöst begagnat sig af rabiesepidemin för att få sina djur gratis aflifvade. Så har från en gård vid Bergmansgatan flere anmälningar gjorts om ett upprörande djurplågeri, därvid en liten hund på sin ägares initiativ fastbands och sköts, men efter att ha träffats af tvänne kulor ref sig lös och blödande och tjutande rusade upp till sin i andra våningen boende husbondes dörr. Här infångades den och kastades genom trappfönstret ned på gårdens stenläggning, där målskjutningen fortsattes till dess djuret vid nionde skottet dog.

Men rabiesepidemin har ännu förorsakat andra oegentligheter och blifvit en förevändning för brott, som gjort djuren till offer för det ohyggligaste af allt djurplågeri, nämligen det vetenskapliga djurplågeriet. Enligt upp-

gifter, hvilkas riktighet vi icke ha någon anledning att betvifla, ha nämligen pojkar fasttagit hundar, löstagit noskorgen, om djuren varit försedda med en sådan, och sålt dem för några mark till de vetenskapliga inrättningar, där vivisektion, d. v. s. vetenskapligt djurplågeri öfvas.

För de flesta människor, hvilka äga en aning om att en dylik form af djurplågeri existerar, framstår det såsom ett beklagligt, men oundvikligt ondt, som måste tolereras och urskuldats därför att det sker till den lidande mänsklighetens bästa. Hvad betyder väl det, om några djur stympas, förgiftas och rådbåkas, då därmed lif och hälsa kunna vinnas för tusental människor!

Helt visst ha en del vivisektoriska försök ledt till upptäckter, som bidragit till att bota mänskliga sjukdomar. Men frånsedt, att det kan vara tvifvel underkastadt huruvida ej i många fall samma resultat kunnat ernås äfven på andra vägar, ha djurförsöken icke alltid detta ändamål, utan ske de äfven i syfte att enbart konstatera — ofta redan förut kända — fysiologiska eller patologiska fakta såsom sådana. Vid Finska vetenskaps-societetens möte den 21 februari lämnade exempelvis föreståndaren för universitetets fysiologiska laboratorium professor R. Tigerstedt enligt tidningarnas referat en redogörelse för experiment, gjorda af hans son, docenten Carl Tigerstedt, hvilken å de fripreparerade pulsådrorna hos kaniner hade lyckats anbringa en fin glassträng, som noggrant återgaf pulsvågens form. Senare har herr docenten själf vid Finska läkaresällskapets möte den 29 april hållit ett föredrag öfver samma ämne. Ha nu dessa försök, som förutsätta flående af de lefvande djuren, uppskärande af bröst- och bukhålan och borttrifvande af muskulaturen kring ådrorna, gjorts för den lidande mänsklighetens skull? Vi tro det knappast, ty det är väl dock ej meningen att enligt sådana metoder framdeles mäta pulsvågen hos patienterna på sjukhusen.

Kaninen, försöksmartyren par preference, dominerar emellertid i de vetenskapliga tortyrinrättningarnas djur-

förråd endast på grund af sin prisbillighet¹⁾. Dess svaga skrik höres håller icke långt, om än det i sin oändligt hjälplösa vädjan borde kunna tränga djupare till hjärtat, än andra misshandlade och sargade djurs mera högljudda och upproriska nödrop. Där emellertid det långt värdefullare hundmaterialet står att fås för billigt pris, såsom t. ex. nu, då vanartade barn stjäla och sälja andra tillhöriga djur, begagna sig vivisektoreernas djurleverantörer, i regeln nämnda inrättningsars vaktmästare, af tillfället att på goda villkor anskaffa sådant.

Vi vilja därför till alla hundägare rikta en enträgen uppmaning att hålla noggrann uppsikt öfver sina djur, så att de icke falla offer för kval, dem vår tanke ej förmår mäta, och att icke bortskänka dem eller deras ungar till personer som icke erbjuda tillräckliga garantier för att djuren bli mänskligt behandlade och att de icke mer eller mindre afsiktligt öfverlämnas åt de vetenskapliga djurplågarnes knifvar, tänger och giftinjektioner. Må man hållre döda de djur man icke längre har nytta eller nöje af och döda de ungar, man icke vill föda upp. Att kasta bort dem till första bästa likgiltiga eller hjärtlösa människa blott för att de skola få behålla lifvet, är en orätt som hämnar sig på djuren på ett långt grymmare sätt, än om man bereder dem en hastig och smärtlös död.

Helsingfors i maj 1916.

Medlemmar i Nordiska Samfundet till bekämpande af det vetenskapliga djurplågeriet.

¹⁾ Se de ofta i tidningarna synliga annonserna om att kéniner uppköpas till fysiologiska laboratoriet m. fl. inrättningar.

Helsingfors 1916. Mercators tryckeri